

KIVONAT

Név	BALÁS BENEDEK
Az értekezés címe	MAGYARORSZÁG VIZUÁLIS ARCULATA TERVEZŐGRAFIKAI LEHETŐSÉGEK A MAGYAR ÁBRÁZOLÁSI HAGYOMÁNYOKBAN
Témavezető	JANKOVICS MARCELL MOHOLY-NAGY MŰVÉSZETI EGYETEM, DOKTORI ISKOLA 2011. MÁJUS

2004-ben, amikor jelentkeztem a Doktori Iskolába, választ kerestem arra a kérdésre, lehet-e a XXI. század vizuális kommunikációjában – modern formában – tudatosan felhasználni azt a gazdag forma- és szimbólumrendszert, amely a magyar hagyományokban és népi ábrázolásokban fellelhető.

A kortárs designban egyre többször találkozhatunk a magyar motívumok használatával (a legtöbb példát talán az öltözéktervezésben találjuk). Néhány kisebb kísérlettől eltekintve a tervezőgrafika területén nemigen születtek ilyen jellegű munkák pedig adott a lehetőség: saját vizuális anyanyelvünkön szólni.

A kutatásban igyekeztem minél jobban tájékozódni hagyományaink, honfoglalás kori és népművészeti formáink természetéről és eredetéről. Áttekintettem azoknak a nagyszerű építészeknek és művészeknek a munkáit, akik mind-ezekben szintén értéket és fantáziát láttak. Sikeres külföldi példákat is felkutattam, akik hasonló inspirációval a maguk hagyományait értelmezték újra.

Feladatnak Magyarország vizuális arculatát választottam. Ennek legfontosabb célja, hogy egyediségével felhívja magára a figyelmet, majd a szemlélőben egy karakteres, pozitív képet alakítson ki. Ha jól működik, akkor olyan hatást generál, hogy a pozitívumokat más területekre is kivetíti Magyarországról. Az arculatban olyan motívumokat és szimbólumokat választottam, melyek régóta velünk élnek, de ma is többrétegű jelentéstertalommal bírnak. Arra törekedtem, hogy létrehozzak egy erős belső struktúrával rendelkező, expresszív képi világot. A belső struktúra számomra az évszázadok kollektív tudatalatti tapasztalatának – az állandónak – a lenyomata, az expresszivitás pedig az egyéni alkotói kézjegyek – vagyis a változónak.

Grafikai terveimmel arra is szeretném ráirányítani a figyelmet, hogy mennyi inspirációs lehetőség van a múzeumokban felhalmozott, már használaton kívüli tárgyak formájában és díszítésében. A régi vizuális képek felelevenítése, újraértelmezése hasonló a hagyományaink, ünnepeink ápolásához: megőrzi és gazdagítja kulturális életünket. Munkámmal arra törekedtem, hogy egy könnyen alkalmazható vizuális „keretet” adjak, amelyben bemutatható milyen kulturális és természeti kincsekkel rendelkezik Magyarország.